

PRIOPĆENJE

Kontakt:

Petra Buljević Zdjelarević, Ured za odnose s javnošću IRB-a
Tel.: +385 (1) 457-1269, (99) 267-95-14, E-mail: info@irb.hr

ZAGREB, 31. ožujak 2014.

Fuzija u Dubrovniku

Hrvatski i britanski znanstvenici žele ojačati postojeću suradnju u istraživanju i primjeni fuzijske energije u sklopu Konzorcija EUROfusion koji objedinjava fuzijske znanstvenike svih zemalja članica EU. Za znanstveni rad Konzorcij će raspolagati s više od milijardu eura u idućih pet godina. Pored toga, kroz niz planiranih aktivnosti, a koristeći britanska iskustva, naši znanstvenici nastoje informirati i povezati domaće tvrtke kako bi mogle konkurirati na europskim natjecanjima za izgradnju i opremanje 13 milijardi eura vrijednog Međunarodnog termonuklearnog eksperimentalnog reaktora ITER.

Institut Ruđer Bošković, Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Splitu (FESB) te britanski Centar za fuzijsku energiju u Culhamu (CCFE) organiziraju europski skup: 'FUZIJA U DUBROVNIKU'. Skup će se održati 3. i 4. travnja 2014. u Inter-Sveučilišnom Centru, Don Frana Bulića 4, Dubrovnik. Tijekom događanja vodeći domaći i europski stručnjaci u području fuzije istražiti će mogućnosti bilateralne suradnje i potencijalne zajedničke projekte u sklopu Konzorcija EUROfusion.

Naime, Europska komisija i EURATOM u sklopu Obzora 2020 navode potrebu postojanja "ambicioznog, ali realističnog plana izvedbe ('Fusion Roadmap') prema fuzijskoj energiji do 2050." Većina ciljeva u sklopu 'Fusion Roadmap' povezana je uz uspješnu realizaciju projekta termonuklearnog eksperimentalnog reaktora ITER, gdje bi se testirao cijeli niz tehnologija potrebnih za rad fuzijske elektrane. Spomenute fuzijske znanstveno-istraživačke aktivnosti će tijekom Obzora 2020 biti ostvarene kroz zajednički istraživački program nacionalnih fuzijskih istraživačkih jedinica iz svih zemalja članica EU, koje su objedinjene u Konzorcij EuroFusion. Za znanstveni rad Konzorcij će raspolagati s više od milijardu eura u idućih pet godina. U Hrvatskoj će ključnu ulogu u ovom procesu imati [Hrvatska istraživačka jedinica \(Croatian Research Unit -CRU\)](#).

Cilj je povećati domaća ulaganja u istraživanja u području fuzije

„CRU-a ima tri ključna cilja. U prvom redu povezati domaće znanstvenike iskusne u razvoju tehnologija i istraživanjima koji su potrebni za ITER, te njihovo povezivanje sa europskim kolegama u Konzorciju EuroFusion. Drugo, kroz niz planiranih aktivnosti, informirati i povezati domaće tvrtke radi formiranja interesnih skupina i zajedničkog nastupa prema europskim natjecanjima za izgradnju i opremanje ITER-a. Treće, povećati domaća ulaganja u istraživanja u području fuzije, kao i interes studenata i doktoranda za ovu tematiku" - rekao je dr. Tadić, koordinator CRU-a i član Znanstvenog-tehničkog odbora (STC) EURATOM-a, savjetničkog vijeća Europske komisije za pitanja nuklearne politike.

Hrvatsku fuzijsku istraživačku jedinicu (CRU) osnovali su 26. lipnja 2013. IRB, Institut za fiziku (IF), Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu (FER), Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu (PMF), Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Splitu (FESB) i Sveučilište u Rijeci (UNIRI).

Kako bi se CRU-u i Hrvatskoj kao novoj članici EU olakšalo sudjelovanje u fuzijskom programu EURATOM-a i brzo uključivanje u radne pakete Konzorcija EUROfusion, britanske kolege prihvatile su prijedlog CRU-a, te je Britanska fuzijska asocijacija bila naš 'domaćin' u drugoj polovici 2013. Temeljem Sporazuma o suradnji, kojeg su potpisali dr. sc. Tome Antičić u ime IRB-a (CRU) i prof. dr. sc. Steven Cowley u ime Culham Centra za fuzijsku energiju (CCFE) je CRU privremeno postala vanjska istraživačka jedinica Britanske Fuzijske Asocijacije. Potpora britanskih kolega Hrvatskoj i CRU tijekom 2013. dala je dobre rezultate.

Razvijanje bilateralnih projekata u sklopu EUROfusiona

Upravo zato cilj je ovog dvodnevnog europskog skupa ojačati postojeću hrvatsko-britansku znanstvenu suradnju u fuzijskim istraživanjima, započetu 2013. godine, i to kroz izravne kontakte hrvatskih i britanskih kolega koji se bave istom problematikom u sklopu fuzijskih istraživanja. Također, britanske kolege će pružiti uvid i dodatne informacije hrvatskim znanstvenicima o kompleksnoj istraživačkoj i gospodarskoj strukturi fuzijskog programa EU, budući da je CCFE među osnivačima fuzijskog programa EU, te jedno od dva sjedišta konzorcija EUROfusion.

„U Dubrovniku ćemo okupiti vodeće domaće i europske stručnjake u području fuzije kao što su prof. Steven Cowley, Martin Cox i dr. Elizabeth Surrey. Naš je cilj razmotriti mogućnosti zajedničkih prijava na natječaje u sklopu Radnih paketa konzorcija EUROfusion, ali i izvan njih. Skup je podijeljen na sekcije sa područjima moguće suradnje u fuzijskim istraživanjima, s britanskim i hrvatskim predavačima. Uz svaku od sekcija predvidjeli smo posebni panel kako bismo pojačali razmjenu mišljenja. Na ovim će panelima također biti razmatrana mogućnost povezivanja znanosti i gospodarstva, na čemu inzistira Obzor 2020, a u čemu Britanci imaju veliko iskustvo. I tu će ključnu ulogu odigrati Hrvatska fuzijska istraživačka jedinica.“ – zaključio je dr. Tadić.

KORISNE POVEZNICE:

- O SKUPU:
<http://www.irb.hr/Obrazovanje/Konferencije-ljetne-skole-i-radionice/European-Workshop-Fusion-in-Dubrovnik>
- PROGRAM SKUPA:
<http://www.irb.hr/Obrazovanje/Konferencije-ljetne-skole-i-radionice/European-Workshop-Fusion-in-Dubrovnik/Program>
- O PROJEKTU ITER:
<http://www.irb.hr/Obrazovanje/Konferencije-ljetne-skole-i-radionice/F4E-marketing-seminar/O-projektu>